

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Університетський коледж**

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

» 09 _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ. ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

спеціальності 081 Право
освітнього рівня молодший спеціаліст
освітньої програми Право

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	1396/19
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« _____ »	20 19 р.

Київ – 2019

Розробник: Бурдіна Н.К., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Бурдіна Н.К., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства
Протокол від 29 серпня 2019 року № 1

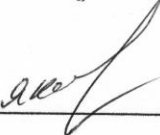
Голова циклової комісії (Н.К. Бурдіна)

Робочу програму перевірено
«30» серпня 2019 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

 (З.Л. Гейхман)

Заступник директора
з навчальної роботи

 (Я.В. Карлінська)

Пролонговано:

на 20_/20_н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПБ)

на 20_/20_н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПБ)

на 20_/20_н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПБ)

на 20_/20_н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	24
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом	2
Обсяг годин, в тому числі:	45
Аудиторні	28
Модульний контроль	2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в:

- ознайомленні студентів із особливостями обраного фаху;
- донесенні значення роботи юриста в сучасному суспільстві;
- висвітленні основних шляхів і методів набуття юридичного досвіду;
- допомозі в досягненні успіхів у навчанні та в подальшій професійній діяльності; розвитку професійних інтересів, формуванні відповідального ставлення до спеціальності «Правознавство» і перспективного погляду на неї.

Основні завдання курсу «Вступ до спеціальності. Юридична деонтологія»:

- створення умов для успішної адаптації студента до навчально-виховного процесу у вищих закладах освіти;
- ознайомлення з історією розвитку системи вищої освіти у світі та Україні;
- вивчення історії становлення та розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка, його місії та візії;
- сприяння здобуттю знань, виробленню вмій і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності;
- озброєння методами навчальної, науково-дослідної і громадської роботи з метою підготовки до постійного самовдосконалення не лише у ВНЗ, а й після його закінчення;
- ознайомлення студентів з основними вимогами до організації і здійснення їх власної діяльності протягом усіх років навчання у відповідності із завданнями освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця;

У студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- здатність пояснювати сутність модернізації вищої школи в Україні;
- готовність визначати права та обов'язки студентів;
- вміння використовувати на практиці основи наукової організації праці студента, раціонально організовувати навчальний час згідно з умовами та вимогами навчально-виховного процесу, аналізувати результати власної навчальної діяльності, здійснювати корекцію, формувати у себе правове мислення, професійні переконання,
- здатність працювати з навчальною літературою, володіти навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, робити висновки та узагальнення на основі опрацьованих літературних джерел;
- вміння діагностувати власні здібності до вибору майбутньої професії, використовувати різні форми і методи профорієнтаційної роботи для організації профорієнтаційних занять, презентувати матеріали передового досвіду.
- визначати мету і завдання юридичної діяльності, етичні вимоги до професії та професійні якості юриста, специфіку професійної діяльності юриста, соціальне призначення професійної діяльності юриста;
- здатність аналізувати історію виникнення та становлення професії юриста, визначати специфіку основних юридичних професій.

Очікувані результати:

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності. Юридична деонтологія» студент:

- розуміє, пояснює сутність модернізації вищої школи в Україні;
- визначає права та обов'язки студентів;
- використовує на практиці основи наукової організації праці студента, раціонально організовує навчальний час згідно з умовами та вимогами навчально-виховного процесу, аналізує результати власної навчальної діяльності, здійснює корекцію, формує у себе правове мислення,

- професійні переконання;
- працює з навчальною літературою, володіє навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, робить висновки та узагальнення на основі опрацьованих літературних джерел;
- діагностує власні здібності щодо вибору майбутньої професії, використовує різні форми і методи профорієнтаційної роботи для організації профорієнтаційних занять, презентує матеріали передового досвіду;
- визначає мету і завдання юридичної діяльності, формулює професійні якості юриста, специфіку професійної діяльності юриста, соціальне призначення професійної діяльності юриста та дотримується етичних вимог щодо професії;
- аналізує історію виникнення та становлення професії юриста, визначає специфіку основних юридичних професій.

3. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин				
		Разом	Лекцій	Семінарських	Практичних	Самостійна робота
Розділ I. Особливості навчання в Київському університеті імені Бориса Грінченка						
1	Мій університет.	4	2	2		
2	Особливості студентської діяльності	4	2	2		
3	Організація навчання в університеті	4	2	2		
	Разом	12	6	6		
Розділ II. Професія юриста						
8	Специфіка професійної діяльності юриста. Соціальне призначення професійної діяльності юриста	6	2	4		
9	Професійний портрет юриста.	4	2	2		
	Модульний контроль	2				
	Разом	12	4	6		
	Всього	24	10	12		

4. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Особливості навчання в Київському університеті імені Бориса Грінченка

Лекція 1. Мій університет. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка (2 год.)

Етапи становлення ідеї університету: виникнення перших шкіл у древніх Шумері, Індії та Китаї, діяльність давньогрецьких мислителів, перша філософська школа в Афінах, Академія Платона, Лікей Аристотеля, Мусейон Птоломея, походження терміна «університет», перший університет у Європі — Болонський. Юрій Дрогобич - ректор Болонського університету. Заснування університетів на теренах України.

Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка, діяльність якого майже 140 років тому започаткували Київські вчительські курси. Хронологія основних подій історії Університету. Життєвий і творчий шлях Бориса Дмитровича Грінченка, чие ім'я носить Університет.

Основні поняття теми: ідея університету, Піфагорійський союз, Академія Платона, квадривіум, Лікей, сисситії, симпозіум, Мусейон Птоломея, Болонський університет, курси Київського навчального округу, Вищі трирічні педагогічні курси імені Б. Д. Грінченка, Київський міський інститут удосконалення вчителів, Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів імені Б. Д. Грінченка, Київський міський педагогічний університет імені Б. Д. Грінченка, Київський університет імені Бориса Грінченка, Гуманітарний інститут, Інститут лідерства та соціальних наук, Педагогічний інститут, Інститут мистецтв, Інститут психології та соціальної педагогіки, Інститут післядипломної педагогічної освіти, Університетський коледж, прапор Університету, гімн Університету, письменник (поет, прозаїк, драматург, перекладач), лексикограф, етнограф-фольклорист, громадський діяч.

Семінар 1. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка (2 год.)

Лекція 2. Особливості студентської діяльності (2 год.)

Соціальний статус студента, особливості студентської діяльності, засоби її оптимізації, проблеми молоді та шляхи їх вирішення. Права та обов'язки студентів-грінченківців. Кодекс студента Університету. Студентська група як різновид соціально організованої групи людей, етапи її становлення, особливості поведінки членів студентської групи.

Основні поняття теми: студент, студентство, соціальний статус студента, самооцінка, професійне самовизначення, особливості діяльності студентів, права та обов'язки студентів, студентська академічна група, лідер, конфліктна ситуація, конфлікт, об'єкт, суб'єкт навчально-професійної діяльності, мета діяльності.

Семінар 2. Права та обов'язки студентів-грінченківців (2 год.)

Лекція 3. Організація навчання в університеті (2 год.)

Сутність та особливості Болонського процесу. Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Форми організації навчального процесу та контроль успішності в Університеті. Значення основних термінів, що стосуються такої організації.

Методи і прийоми роботи з інформацією, що не тільки допомагають студентам адаптуватися до навчального процесу в Університеті, але й стануть у пригоді у подальшій науковій та професійній діяльності. Формування навичок слухання (аудіювання), читання, конспектування та вмінь робити інші тематичні виписки. Форми й види усного та писемного

мовлення: доповідь, виступ, дискусія, диспут, есе, реферат, особливості їх підготовки, структури, оформлення. Зразки оформлення списку джерел.

Основні поняття теми: Болонський процес, Європейська культурна конвенція, Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система, кредит, навчальний план, навчальна програма, змістовий модуль, індивідуальний навчальний план студента, лекція, заняття (семінарське, практичне, лабораторне), індивідуальна робота студента, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання, дипломна, магістерська роботи, модульно-рейтингова система оцінювання знань.

Семінар 3. Організація навчання в університеті (2 год.)

Розділ II. Професія юриста

Лекція 7. Специфіка професійної діяльності юриста. Соціальне призначення професійної діяльності юриста (2 год.)

Поняття, основні напрями і види професійної діяльності юриста. Доказова, оцінна, приписуюча, правотворча, правозастосовна, контрольна і така, що забезпечує професійна діяльність. Єдність і відмінності основних напрямів і видів професійної юридичної діяльності.

Професійна діяльність юриста як соціальний інститут. Юридична практика. Індивідуальна професійна діяльність юриста. Соціальне призначення професійної діяльності юриста. Юристи в системі громадського розподілу праці. Соціальна потреба в праці юриста. Функції юридичної діяльності. Соціальні очікування. Результати професійної діяльності юриста. Вплив професійної діяльності на соціальний розвиток і його межі. Професійна діяльність юриста на етапі становлення української державності.

Зміст, структура і особливості професійної діяльності юристів її співвідношення із загальногромадянською правореалізаційною поведінкою. Використання правової інформації. Правові оцінки, правові пропозиції (рекомендації) і правові рішення в професійній діяльності юриста. Зв'язок професійної діяльності юриста з його статусом. Формалізованість цієї діяльності.

Поняття і види областей (сфер) діяльності юриста. Специфіка потреб в професійній діяльності юриста. Діяльність юриста в органах державної влади і управління. Юридична діяльність в правоохоронних органах. Юрист в ринковій економіці. Місце юристів в державних господарських службах і на підприємствах. Юристи в комерційних структурах. Вільна професійна діяльність юристів.

Правова кар'єра. Перспективи різних видів правової кар'єри юриста. Їх престиж. Проблема професійної незалежності юриста і його становища в суспільстві.

Основні поняття теми: професійної діяльності, доказова, оцінна, приписуюча, правотворча, правозастосовна, контрольна діяльність, соціальний інститут, юридична практика, громадський розподіл праці, соціальні очікування, органи державної влади, правоохоронні органи, державні господарські служби, підприємства, комерційні структури, правова кар'єра.

Семінар 4. Виникнення та становлення професії юриста (2 год.)

Семінар 5. Професійний портрет юриста (2 год.)

Лекція 10. Професійний портрет юриста. Поняття професійної поведінки юриста (2 год.)

Поняття про особу юриста. Особа юриста і його професійна діяльність. Уявлення про риси особи, необхідні для здійснення юридичної діяльності. Професійна підготовленість юриста.

Працездатність. Уміння захищати свої позиції і погляди. Проблема завищених вимог до особи юриста.

Образ професійного юриста в суспільній свідомості.

Проблема подолання негативного відношення до професійних юристів. Реальність і значущість цієї проблеми.

Юрист і соціальні комунікації.

Самодіагностика, діагностика професійного вибору, професіограма.

Поняття професійної поведінки юриста. Поведінка юриста як різновид професійної поведінкової моделі. Особливості професійної поведінки юриста. Мотивація поведінки юриста. Ціннісно-ідеологічна основа поведінки юриста.

Поведінкові стереотипи. Стосунки юриста з клієнтами. Стосунки юриста з юристами і неюристами. Поведінка юриста в суді.

Основні поняття теми: особа юриста, професійна діяльність, професійна підготовленість, працездатність, суспільна свідомість, самодіагностика, діагностика професійного вибору, професіограма, професійна поведінка, мотивація.

Семінар 6. Професіограма різних юридичних спеціальностей (2 год.)

Навчально-методична карта дисципліни «Вступ до спеціальності. Юридична деонтологія»

Разом: 24 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 12 год., ПМК – 2 год.

Розділи	Розділ І			Розділ ІІ		
Назва розділів	Особливості навчання в Київському університеті імені Бориса Грінченка			Професія юриста		
Лекції	1	2	3	4		5
Теми лекцій	Мій університет	Особливості студентської діяльності	Організація навчання в університеті	Специфіка професійної діяльності. Соціальне призначення професійної діяльності юриста		Професійний портрет юриста. Поняття професійної поведінки юриста
Теми семінарських і практичних занять	Семінар 1. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка (2 год.)	Семінар 2. Права та обов'язки студентів-грінченківців (2 год.)	Семінар 3. Організація навчання в університеті (2 год.)	Семінар 4. Виникнення та становлення професії юриста (2 год.)	Семінар 5. Професійний портрет юриста (2 год.)	Семінар 6. Професіограма різних юридичних спеціальностей (2 год.)
Поточний контроль						Модульна контрольна робота

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Вступ до спеціальності. Юридична деонтологія» оцінюються за дванадцятибальною системою, в основу якої покладено принцип оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

9. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Вступ до спеціальності. Юридична деонтологія» оцінюються за 100-бальною системою, а при виставленні оцінки в залікову відомість, переводяться в 12-бальну.

Таблиця переведення балів:

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Кількість балів
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	93-90
9	B	89-86
8	B	85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4	E	64-60
3	FX	59-35
2	F	34-20
1	F	19-1

Критерії оцінювання знань з предметів загальноосвітньої підготовки за дванадцятибальною шкалою

Початковий рівень навчальних досягнень

1 бал - студент може відтворити 2-3 події, дати, історичні постаті; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш ніж 20% від загальної кількості тестів.

2 бали - студент може усно відтворити кілька історичних термінів, явищ; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так – ні"; частково визначає хронологічну послідовність подій; може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними; виконує 20% від загальної кількості тестів.

3 бали - студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами, слабо орієнтується в хронології подій; має лише загальне уявлення про історичну карту; відсутні сформовані уміння і навички; виконує 30% від загальної кількості тестів.

Середній рівень навчальних досягнень

4 бали - студент має початковий рівень знань; описує історичні події без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити логіку та хронологію подій, слабо орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником, картою, історичними документами; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45% від загальної кількості тестів.

5 балів - студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює історичні поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-

двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді карту, схему; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості тестів.

6 балів - студент самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати історичні події та явища і робить певні висновки; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, володіє хронологією подій; користується додатковими джерелами (хрестоматія, карта, журнально-газетні публікації, комп'ютерні програми, Інтернет); виконує 65% від загальної кількості тестів.

Достатній рівень навчальних досягнень

7 балів - студент правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей, наводить власні приклади на підтвердження висловленої думки; самостійно викладає матеріал теми, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами історичної інформації; правильно використовує історичну термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75% від загальної кількості тестів.

8 балів - студент має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; досконало володіє історичною та політичною картою; формулює і чітко аргументує власну думку; здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацьовувати матеріал самостійно, вміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80% від загальної кількості тестів.

9 балів - студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; знання може застосовувати у змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію при оцінці історико-політичних явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультації з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85% від загальної кількості тестів.

Високий рівень навчальних досягнень

10 балів - студент має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначити тенденції та протиріччя історичних процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно складає таблиці та схеми; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях, відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативу; виконує 95% від загальної кількості тестів.

11 балів - студент здатен до самостійного вивчення матеріалу; вміє застосовувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова історична література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемно-історичні завдання; виконує 100% від загальної кількості тестів.

12 балів - студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє власні неординарні судження щодо історичних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу історичних явищ; самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності.

11. Рекомендована література

Базова

1. Я – студент: Навчальний посібник / [Жильцов О.Б., Караман С.О., Левітас Ф.Л., Линьов К.О. та ін. ; За заг. ред. Огнев'юка В.О.] – К. : Київськ. Ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. – 239 с.
2. Богатирьов І. Г. Юридична деонтологія [Текст] / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. – Х. : Харків юрид., 2009. – 212 с.
3. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) [Текст] : навч. посіб / С. Д. Гусарев О. Д. Тихомиров. 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 495 с.
4. Молдован В.В., Молдован А.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. – К., 2010. – С. 128.
5. Осауленко О. І. Юридична деонтологія [Текст] : навч. посіб./ О. І. Осауленко. – К.: Істина, 2008. – 224 с.

Додаткова

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч., К.: ВЦ «Академія», 2004. - 344 с.
2. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / В. В. Ковальчук. — К.: ВД «Слово», 2009. - 240 с.
3. Белова Л. О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики / Л. О. Белова. - Х.: Вид-во НУА, 2004. - 264 с.
4. Бойчук О. Студент у суспільстві знань — зарубіжний погляд / О. Бойчук Науковий світ, 2004. - С. 20-27.
5. Бризгалов І.В. - Юридична Деонтологія. Короткий курс лекцій.-К.: МАУП.-2003.-3-тє вид. стереотип. 48 с.
6. Булах І. С. Психологія особистісного зростання / І.С. Булах. — К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. - 338 с.
7. Ван дер Венде М. К. Болонская декларация: расширение доступности и повышение конкурентоспособности высшего образования в Европе / М. К. Ван дер Венде // Высшее образование в Европе. — 2000. — № 3. — Том XXV.
8. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / За ред. В. Г. Кременя. — [Авт. колектив: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко, І.І. Бабин]. - К.: Освіта, 2004.
9. Данилова В. Как стать самим собой / В. Данилова. — Х., 1994. — 203 с.
10. Дзвінчук Д. І. Психологічні основи ефективного управління / Д. І. Дзвінчук. — К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2000. - 280 с.
11. Євтух М. Б. Методологічні засади розбудови особистісно-орієнтованої і навчальної діяльності у вищій школі / М. Б. Євтух // Філософія освіти XXI ст.: Проблеми і перспективи : Зб. наук. пр. — К. : Знання, 2000. — С. 42—50.
12. Левківська Г. П. Адаптація першокурсників в умовах вищого закладу освіти / Г. П. Левківська, В. С. Сорочинська, В. С. Штифурак. - К., 2000. - 102 с.
13. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: Матеріали до першої лекції / уклад. М.Ф.Степко. – К., 2004.
14. Наказ МОН України від 27.02.2007 року №1/9-97 «Про особливості введення переліку напрямів підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра». - Освіта України. - №59(839). - 10.08.07 р.
15. Погрібний А.Г. Борис Грінченко. Нарис життя і творчості / А.Г. Погрібний. – К., 1988.
16. Работа в сети Internet. — 2-е изд., доп. и перераб. / С. В. Глушаков, Д. В. Лямотько, А. С. Сурядний. — Х.: Фолио, 2005. — 390 с.
17. Рибалка В. В. Психологія розвитку творчої особистості: навч. посіб. / В. В. Рибалка. - К.: ІЗМН, 1996. - 236 с.
18. Скакун О. Ф. Юридична деонтологія [Текст] : підруч. /О. Ф. Скакун. – Х.: Еспада, 2008. – 400 с.
19. Сливка С. С. Юридична деонтологія [Текст] : підручник /С. С. Сливка. Вид. 3-тє, перероб. і доп.– К.: Атака, 2008. - 296 с.

20. Селіверстов С. Деякі проблеми адаптації студентів першого курсу у вищому навчальному закладі // Проблеми освіти. — 1997. — №10. — С. 135—140.
21. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання / П.І. Сікорський. — К. : Вид-во Європ. Ун-ту, 2006. — С. 52-60.
22. Студент XXI. Соціальний портрет на фоні суспільних трансформацій: українська інтерпретація / Сост.: В. И. Астахова [и др.] - Х. : Изд-во НУА, 2008. - 124 с.
23. Тарнавський Ю. А. Internet-технології: консп. лекцій / Ю. А. Тарнавський. - К.: МАУП, 2004. - 120 с.

Інтернет-джерела:

1. Я – студент: Навчальний посібник / [Жильцов О.Б., Караман С.О., Левітас Ф.Л., Линьов К.О. та ін. ; За заг. ред. Огнев'юка В.О.] – К. : Київськ. Ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. – 239 с.
2. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/20107/>
3. Бризгалов І.В. - Юридична Деонтологія. Короткий курс лекцій.-К.: МАУП.-2003.-3-тє вид. стереотип. 48 с. http://www.maup-sevastopol.narod.ru/e_katalog/pr3_15.pdf
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія. Навчальний посібник / К.: Атіка, 2008.- 296 с. <http://www.info-library.com.ua/books-book-149.html>